

Kurs i samskaping

Bilde: Tove Nordgaard

Agenda

16.35: Innlegg, SINTEF

16.55: 2 gruppeoppgaver om samskaping

17.35-17.50: Felles diskusjon

Bakgrunn

- Prosjektet «Innherred By- og Bygdelaboratorium - attraktiv og bærekraftig utvikling i lag med våre innbyggere», Innherred Regionråd
- SINTEF's oppdrag er blant annet å utvikle et kurs i samskaping og å følgeforske prosjektarbeidet i to år
  - Håkon Sivertsen, Lisa Ekmann, Torgunn Sollid-Bolås
- Mål med kurset:
  - Gi alle folkevalgte i Innherred et felles utgangspunkt for å forstå og bidra til samskaping i egen kommune og i regionen

Hvorfor synes folkevalgte samskaping er viktig?

Dette sier folkevalgte på Innherred selv (spørreundersøkelse 2023):

- Engasjement for mitt lokalsamfunn
- Engasjement for min kommune
- Et virkemiddel for innovasjon
- Samskappingsarbeid gir større verdier for samfunnet

Teknologi for et bedre samfunn

Definisjon

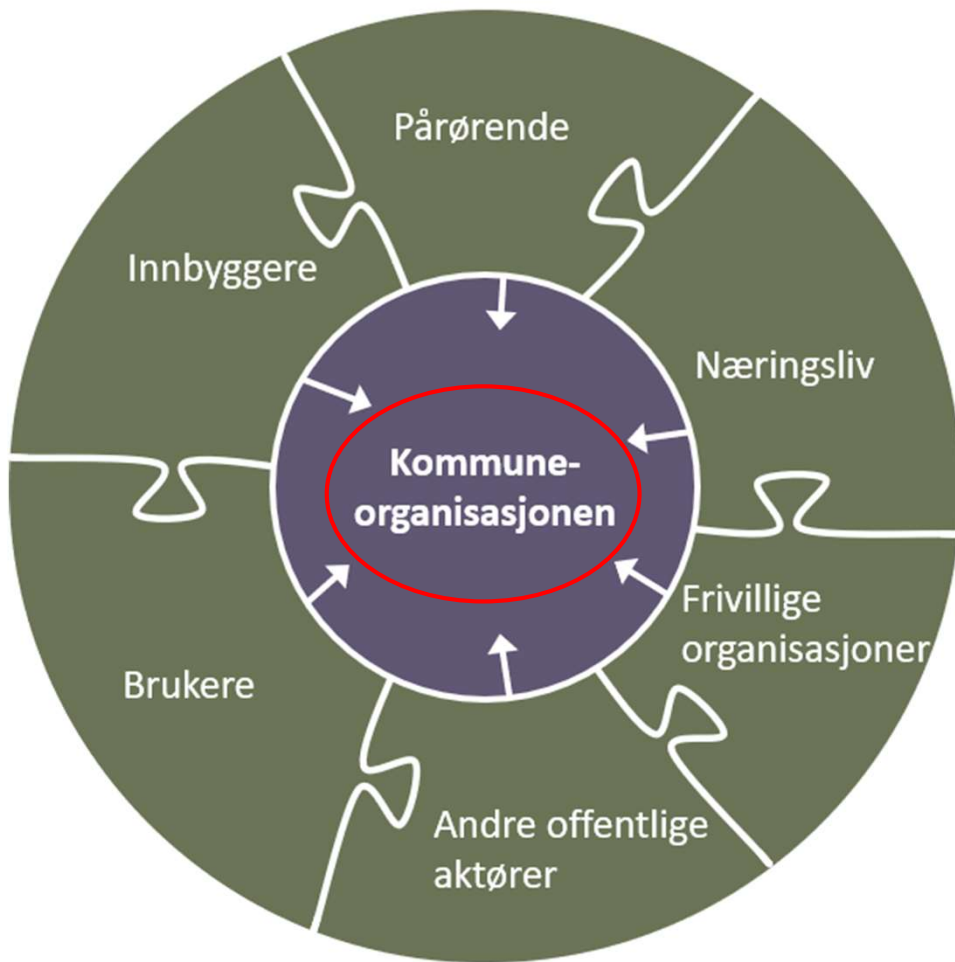
"Samskaping innebærer at to eller flere parter finner sammen i en likeverdige felles bestrebelse på å skape en løsning på et felles problem."

Referanse: Bentzen, T. Ø., Sørensen, E., & Torfing, J. (2020). Strengthening public service production, administrative problemsolving, and political leadership through co-creation of innovative public value outcomes? *Innovation Journal*, 25(1), 1-28.

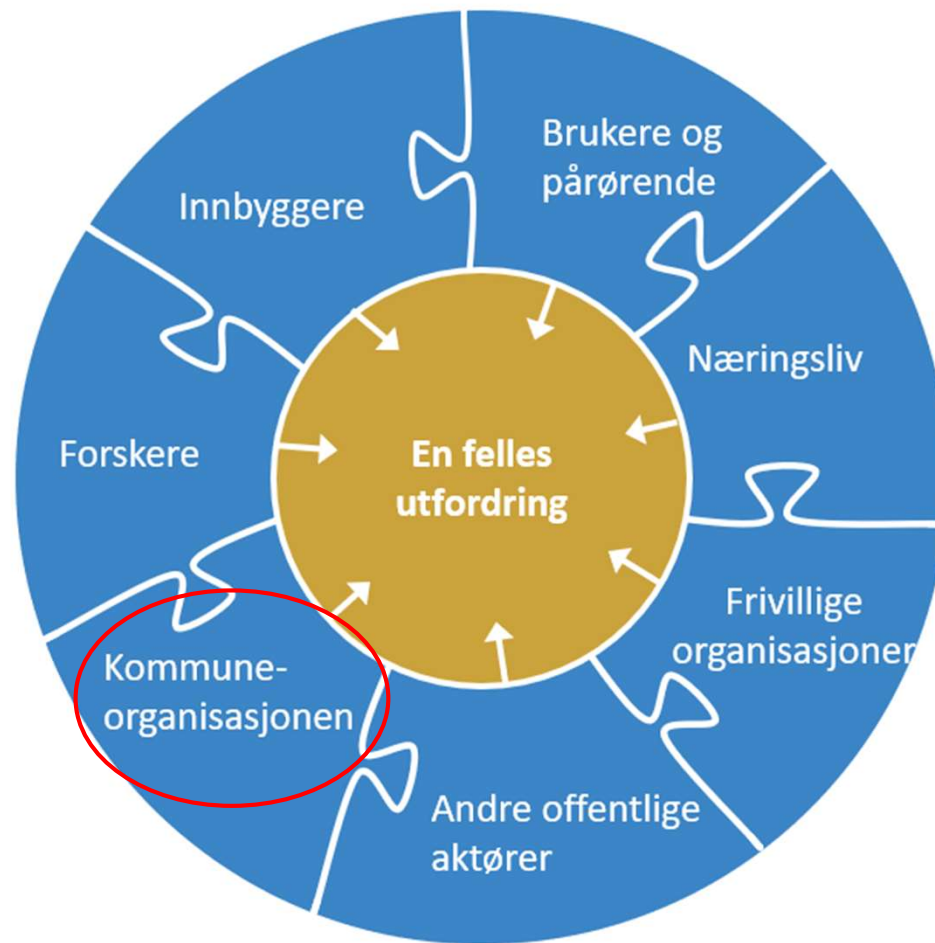
Endringsstrategi for offentlig sektor

- Forstå lokalsamfunnene og innbyggernes **behov** bedre
  - Innbyggerne er "eksperter" på sine lokalsamfunn
- Bringe inn **kunnskap og ressurser** som utfyller hverandre
- **Sammensatte utfordringer** som best løses gjennom samarbeid mellom flere aktører; offentlig, sivil og privat sektor
  - Uklart hvem som har ansvaret
- Tilrettelegge for at **nye ideer og innovasjoner** skal oppstå
  - Utvikle bedre og mer treffsikre løsninger
  - Deltakere får økt eierskap til løsninger som de selv er med i utformingen av
  - Implementering

Kommunen som tjenesteprodusent

Samskaping som endringsstrategi

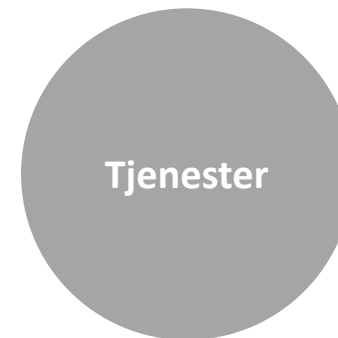
Definisjon

"Samskaping innebærer at **to eller flere parter** finner sammen i en likeverdige felles bestrebelse på å skape en løsning på et felles problem."

Referanse: Bentzen, T. Ø., Sørensen, E., & Torfing, J. (2020). Strengthening public service production, administrative problemsolving, and political leadership through co-creation of innovative public value outcomes? *Innovation Journal*, 25(1), 1-28.

Aktører og deres motiver og bidrag i samskaping

De folkevalgtes roller

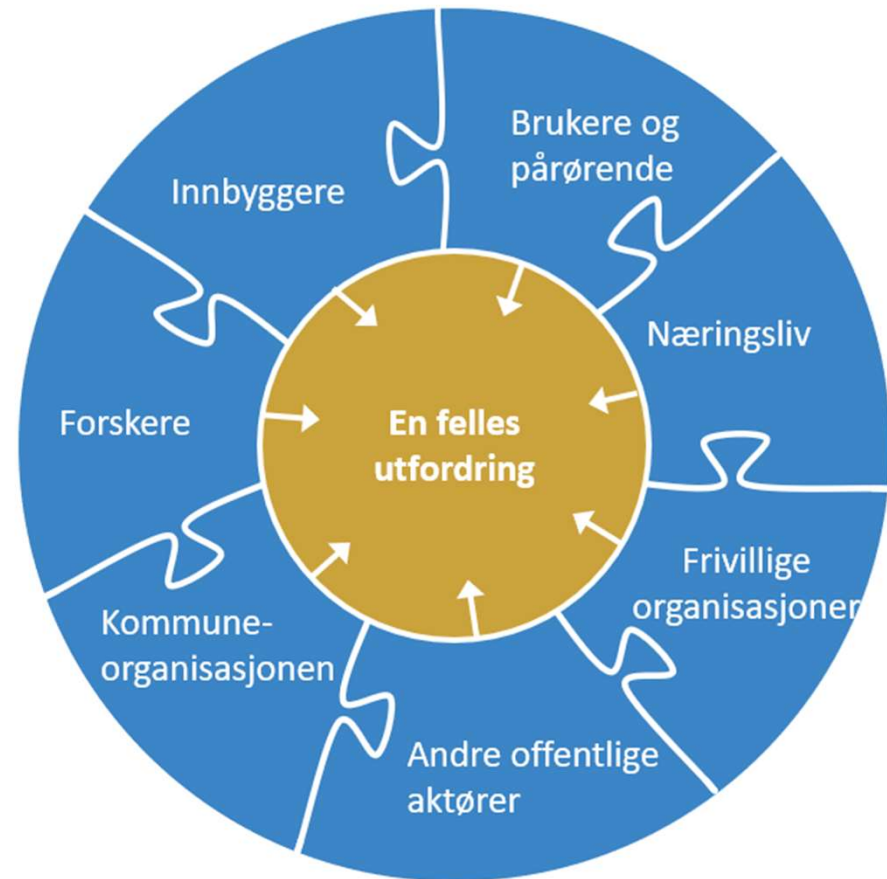

Figuren ovenfor illustrerer at rollene som **ombud** og **leder** er roller som kommunestyret utøver **sammen**, men du som enkeltrepresentant kan også utøve dette på **egenhånd**.

"Samskaping innebærer at to eller flere parter finner sammen i en **likeverdige felles bestrebelse** på å skape en løsning på et felles problem."

...likeverdig, felles bestrebelse

- Frivillig deltakelse
- Identifisere og involvere dem det gjelder
- Likeverdig samhandling gjennom hele prosessen
- Felles eierskap til problemstillinger og løsninger
- Ulike, men likeverdige aktører
- Rom for interessekonflikter
- La andre skinne og kjenne at de har betydning
- Tillit, trygghet, ydmykhet, åpenhet, gjensidig anerkjennelse og respekt

- Psykologisk kontrakt - forventningsavklaring
- Samskaping tar tid

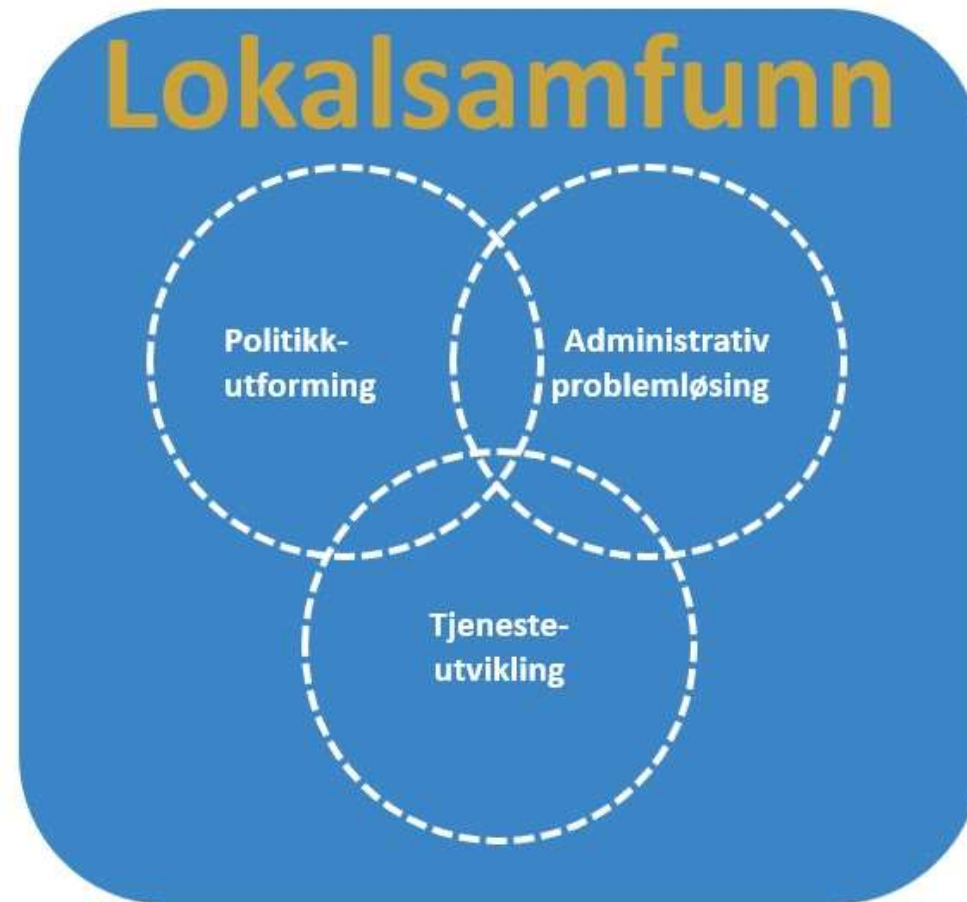
"Samskaping innebærer at to eller flere parter finner sammen i en likeverdige felles bestrebelse på å skape en **løsning på et felles problem.**"

...skape en løsning på et felles problem

- Løsningen er ikke gitt på forhånd
- Hvem eier problemet?
- Hva er problemet for ulike aktører?
- Hvem kan bidra til å løse det?
- Hvilke ressurser kreves for å løse det?
- Problemet og løsningen er situasjonsbestemt

Kommuneorganisasjonens utgangspunkt for samskaping

Teknologi for et bedre samfunn

	SAMSKAPING - en endringsstrategi i offentlig sektor	MEDVIRKNING - en del av lovpålagte planprosesser
<i>Grad av involvering</i>	Innbyggerne er med hele veien - fra utfordring og løsning til utførelse	Innbyggerne gis muligheten til å påvirke planer og beslutninger
<i>Likeverdighet</i>	Partene deltar i en likeverdig prosess	Kommunen sørger for <ul style="list-style-type: none"> - at alle innbyggerne får komme med innspill til saker og planer som berører dem - bred medvirkning - Å gjennomføre høringer jmf plan- og bygningsloven
<i>Beslutninger</i>	Beslutninger tas i fellesskapet	Beslutninger og tiltak prioriteres politisk og administrativt

Noen fallgruver

- Deltakerne **mister motivasjon og tillit** hvis en intensiv samskapingsprosess stopper opp fordi
  - løsningen ikke får støtte gjennom politiske vedtak
  - det ender som en plan «i en skuff»
- Å **kalle en lovpålagt medvirkningsprosess *samskaping*** kan føre til at innbyggerne som er mest engasjert får komme mer til orde og at man ikke hører alle som er berørt
- Samskaping skaper forventninger
- Medvirkning, samskaping og samarbeid – ulike verktøy for innbyggerinvolvering

Kurs i samskaping

Kurs i samskaping

Bilde: Tove Nordgaard

Agenda

16.35: Innlegg, SINTEF

16.55: 2 gruppeoppgaver om samskaping

17.35-17.50: Felles diskusjon

Bakgrunn

- Prosjektet «Innherred By- og Bygdelaboratorium - attraktiv og bærekraftig utvikling i lag med våre innbyggere», Innherred Regionråd
- SINTEF's oppdrag er blant annet å utvikle et kurs i samskaping og å følgeforske prosjektarbeidet i to år
  - Håkon Sivertsen, Lisa Ekmann, Torgunn Sollid-Bolås
- Mål med kurset:
  - Gi alle folkevalgte i Innherred et felles utgangspunkt for å forstå og bidra til samskaping i egen kommune og i regionen

Hvorfor synes folkevalgte samskaping er viktig?

Dette sier folkevalgte på Innherred selv (spørreundersøkelse 2023):

- Engasjement for mitt lokalsamfunn
- Engasjement for min kommune
- Et virkemiddel for innovasjon
- Samskappingsarbeid gir større verdier for samfunnet

Teknologi for et bedre samfunn

Definisjon

"Samskaping innebærer at to eller flere parter finner sammen i en likeverdige felles bestrebelse på å skape en løsning på et felles problem."

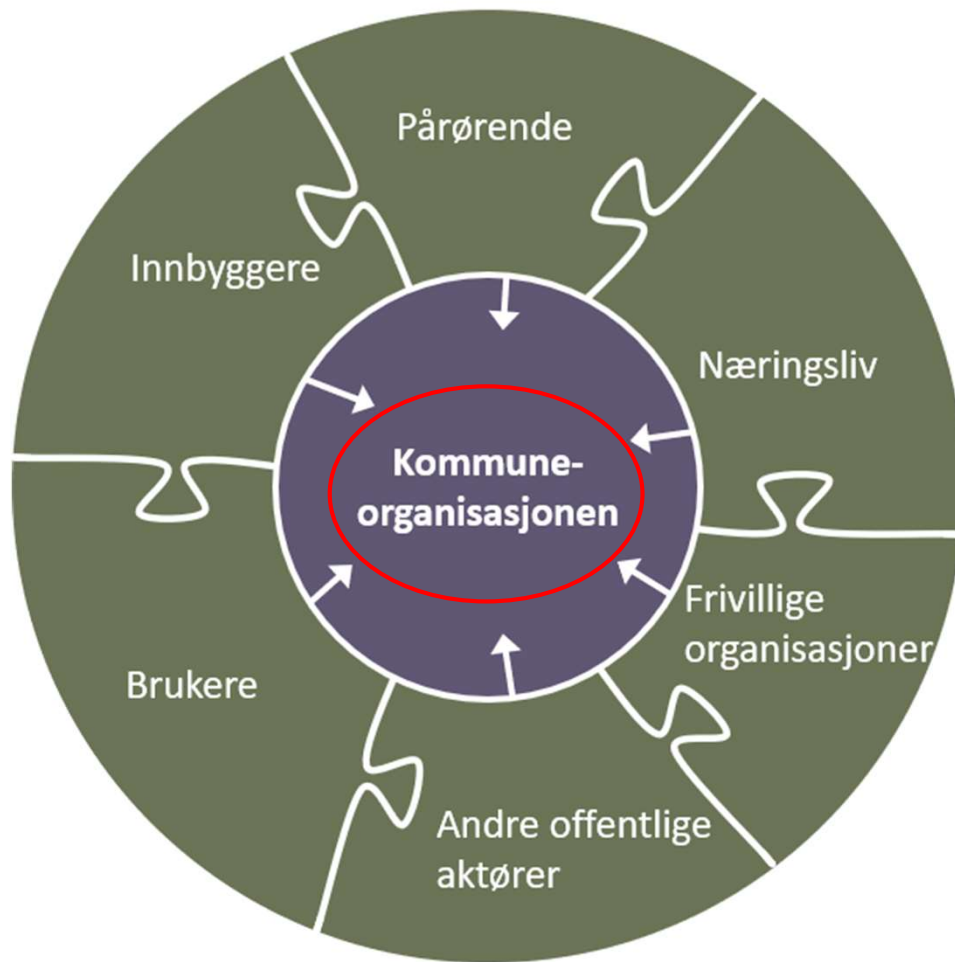
Referanse: Bentzen, T. Ø., Sørensen, E., & Torfing, J. (2020). Strengthening public service production, administrative problemsolving, and political leadership through co-creation of innovative public value outcomes? *Innovation Journal*, 25(1), 1-28.

Endringsstrategi for offentlig sektor

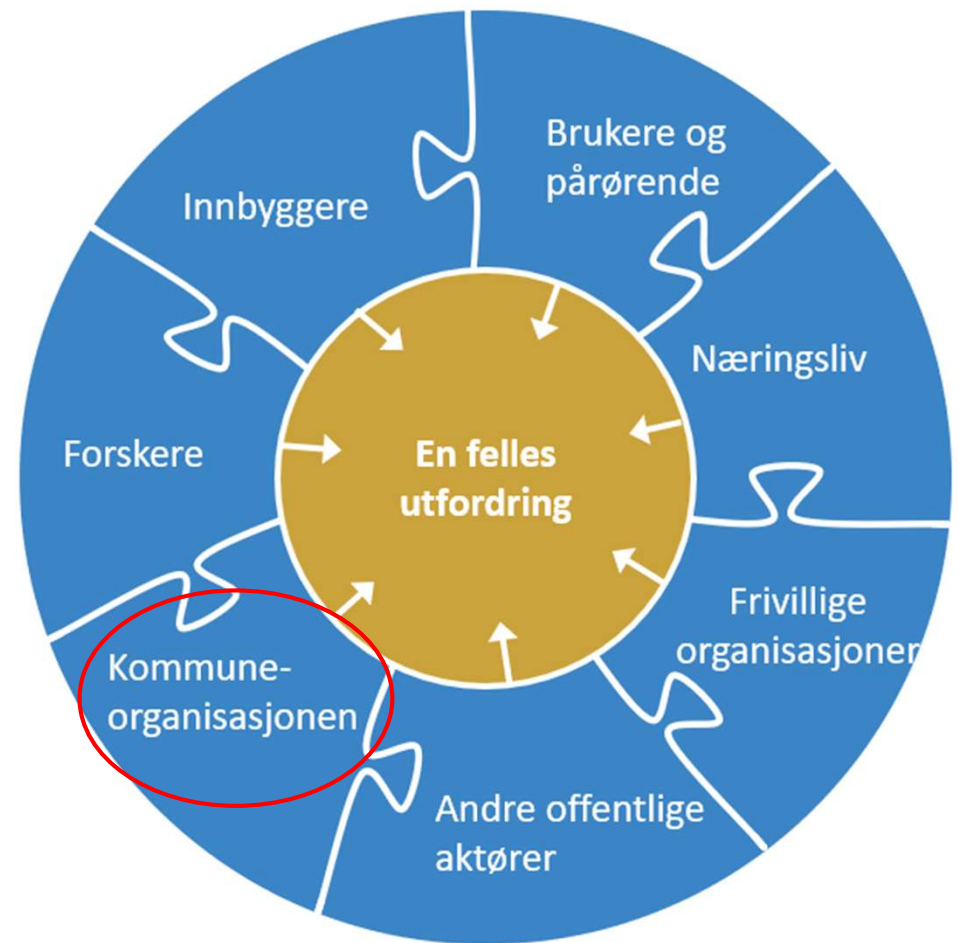
- Forstå lokalsamfunnene og innbyggernes **behov** bedre
  - Innbyggerne er "eksperter" på sine lokalsamfunn
- Bringe inn **kunnskap og ressurser** som utfyller hverandre
- **Sammensatte utfordringer** som best løses gjennom samarbeid mellom flere aktører; offentlig, sivil og privat sektor
  - Uklart hvem som har ansvaret
- Tilrettelegge for at **nye ideer og innovasjoner** skal oppstå
  - Utvikle bedre og mer treffsikre løsninger
  - Deltakere får økt eierskap til løsninger som de selv er med i utformingen av
  - Implementering

Kommunen som tjenesteprodusent

Samskaping som endringsstrategi

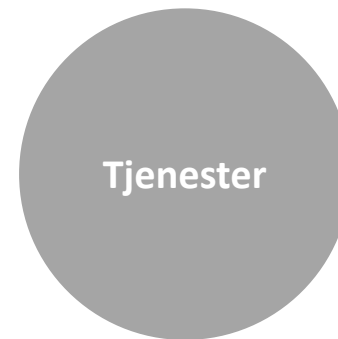

Definisjon

"Samskaping innebærer at **to eller flere parter** finner sammen i en likeverdige felles bestrebelse på å skape en løsning på et felles problem."

Referanse: Bentzen, T. Ø., Sørensen, E., & Torfing, J. (2020). Strengthening public service production, administrative problemsolving, and political leadership through co-creation of innovative public value outcomes? *Innovation Journal*, 25(1), 1-28.

Aktører og deres motiver og bidrag i samskaping

De folkevalgtes roller

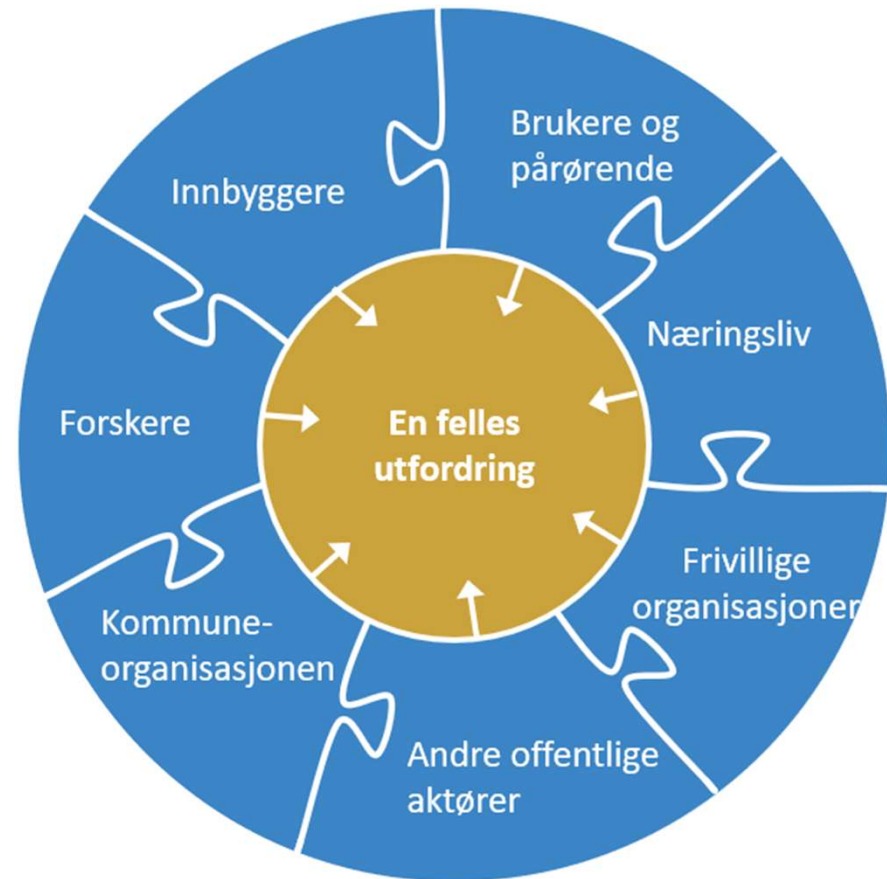

Figuren ovenfor illustrerer at rollene som **ombud** og **leder** er roller som kommunestyret utøver **sammen**, men du som enkeltrepresentant kan også utøve dette på **egenhånd**.

"Samskaping innebærer at to eller flere parter finner sammen i en **likeverdige felles bestrebelse** på å skape en løsning på et felles problem."

...likeverdig, felles bestrebelse

- Frivillig deltakelse
- Identifisere og involvere dem det gjelder
- Likeverdig samhandling gjennom hele prosessen
- Felles eierskap til problemstillinger og løsninger
- Ulike, men likeverdige aktører
- Rom for interessekonflikter
- La andre skinne og kjenne at de har betydning
- Tillit, trygghet, ydmykhet, åpenhet, gjensidig anerkjennelse og respekt

- Psykologisk kontrakt - forventningsavklaring
- Samskaping tar tid

"Samskaping innebærer at to eller flere parter finner sammen i en likeverdig felles bestrebelse på å skape en **løsning på et felles problem.**"

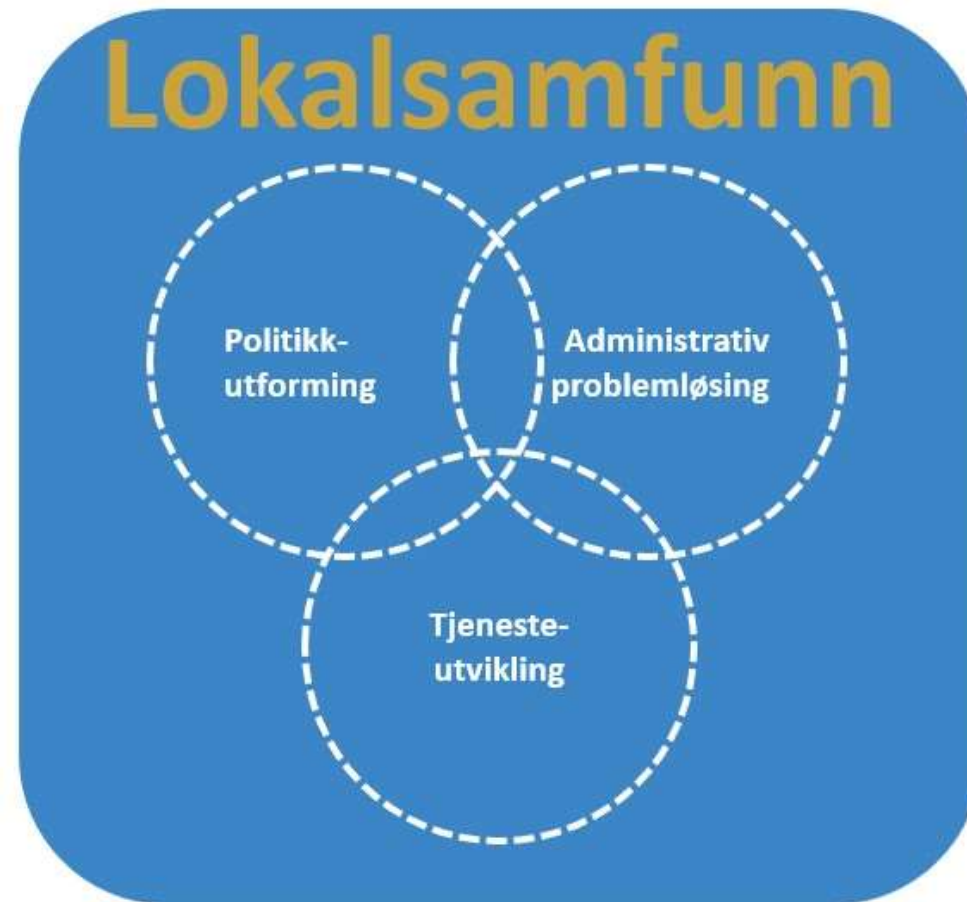

...skape en løsning på et felles problem

- Løsningen er ikke gitt på forhånd
- Hvem eier problemet?
- Hva er problemet for ulike aktører?
- Hvem kan bidra til å løse det?
- Hvilke ressurser kreves for å løse det?
- Problemet og løsningen er situasjonsbestemt

Kommuneorganisasjonens utgangspunkt for samskaping

Teknologi for et bedre samfunn

	SAMSKAPING - en endringsstrategi i offentlig sektor	MEDVIRKNING - en del av lovpålagte planprosesser
<i>Grad av involvering</i>	Innbyggerne er med hele veien - fra utfordring og løsning til utførelse	Innbyggerne gis muligheten til å påvirke planer og beslutninger
<i>Likeverdighet</i>	Partene deltar i en likeverdig prosess	Kommunen sørger for <ul style="list-style-type: none"> - at alle innbyggerne får komme med innspill til saker og planer som berører dem - bred medvirkning - Å gjennomføre høringer jmf plan- og bygningsloven
<i>Beslutninger</i>	Beslutninger tas i fellesskapet	Beslutninger og tiltak prioriteres politisk og administrativt

Noen fallgruver

- Deltakerne **mister motivasjon og tillit** hvis en intensiv samskappingsprosess stopper opp fordi
  - løsningen ikke får støtte gjennom politiske vedtak
  - det ender som en plan «i en skuff»
- Å **kalle en lovpålagt medvirkningsprosess *samskaping*** kan føre til at innbyggerne som er mest engasjert får komme mer til orde og at man ikke hører alle som er berørt
- Samskaping skaper forventninger
- Medvirkning, samskaping og samarbeid – ulike verktøy for innbyggerinvolvering

Kurs i samskaping

